

KÖZOKTATÁSUNK AZ 1951/52 TANÉV ELEJÉN

A kultúrforradalom feladatai — amint erre Révai elvtárs a MDP II. Kongresszusán rámutatott — nyilvánvalóan nem öncélú feladatok, hanem gazdasági és politikai feladatainknak függvényei és kölcsönhatásban vannak velük.

Ennek megfelelően ötéves tervünk gazdasági feladatainak felemelését követnie kellett a köznevelési terv felemelésének is. A hatalmas arányú szakkáder-szükséglet kielégítésének széles és szilárd alapokon nyugvó biztosítása elsősorban a felemelt közoktatási tervek teljesítésén múlik.

A felemelt terv adatai világosan mutatják azt is, hogy „ötéves tervünk nemcsak az iparosítás terve, nemcsak a mezőgazdaság szocialista átszervezésének terve, nemcsak az életszínvonal emelésének terve, hanem egyben a szaktudás és az általános műveltség nagyarányú emelésének terve is“.¹

A nagy követelményekkel fellepő kulturális tervek teljesítésének — ugyanúgy, mint a gazdasági tervek teljesítésének — biztosítéka az ötéves terv első évében elért eredményekben rejlik. Rákosi elvtársnak 1948-ban még azt kellett megállapítania, hogy kulturális és ideológiai területen vagyunk a legjobban elmaradva. A MDP II. Kongresszusán Révai elvtárs már rámutathatott, hogy „Kulturális és ideológiai területén is megkezdtük a felzárkózást a politikai és gazdasági téren elért nagy eredményeinkhez.“

Ez a felzárkózás a MDP II. Kongresszusa óta eltelt egy év alatt a közoktatás területén is tovább folytatódott.

Ennek eredményeként hatalmas mértékben emelkedett a tanulóok, az alsó-, közép- és felsőfokú oktatásban részesülők száma. Nem beszélve a szakmai képzésben, át- és továbbképzésben részesülők tömegeiről, a Munkaerőtartalékok Hivatalának iskoláiban tanuló iparitanulóok egyre növekvő seregeiről, az iskolán kívüli népoktatásban részesülők tíz- és százazereiről, az 1951 szeptemberében megindult új tanév elején közel 1400 ezren indultak rohamra a különböző tanintézményekben a magasabb műveltség megszerzéséért. Ötéves tervünk végrehajtásában egyre nagyobb számban vesznek részt a szakosított középiskolákból, az egyetemekről és főiskolákról kikerülő új szakkaderek. Döntő módon megjavult a közép- és főiskolák tanulóinak szociális összetétele. Megtörtént az alapvetés a dolgozó nép új, szocialista értelmisége kialakításához.

¹ Révai József elvtársnak a Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusán elmondott beszédéből.

Igy nyer tartalmat Alkotmányunk 48. §-a: „A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a művelődéshez való jogát“. A Magyar Népköztársaság oktatási politikája a dolgozók gyermekeinek tanulását olyan széles körben biztosítja, amilyenre Magyarország történelme folyamán soha nem került sor. Nem is kerülhetett.

A kultúra az osztályharc fegyvere. Sztálin, a műveltség osztálytartalmát jellemezve mondotta: „A műveltség fegyver, amelynek hatása attól függ, hogy kinek a birtokában van és hogy kire akarnak ezzel a fegyverrel lesújtani“.²

A polgári Magyarországon ez a fegyver a kizsákmányoló osztályok kezében volt és ezt a fegyvert minden módon arra használták fel, hogy a dolgozók elől elzárják a tanulást, a művelődés útját. A felszabadulás előtt az uralkodó osztálynak nem volt érdeke, hogy a nép széles rétegei tanulnak, műveltek legyenek. Iskolapolitikája is arra irányult tehát, az elemi iskolától az egyetemig, hogy megőrizze saját részére a műveltség monopóliumát.

Személtelően bizonyítják ezt még az akkori tanügyi statisztikából kihámozható adatok is.

Az elemi iskolába való beiratkozás — elméletben — azelőtt is kötelező volt. Világosan mutatja az akkori iskolapolitika céljait, hogy ennek ellenére pl. az 1937/38 tanévben a tanköteleseknek még a 80%-a sem iratkozott be.

A felszabadulás előtt az elemi iskola, népiskola első osztályába beírt tanulóknak alig 20%-a jutott el a mai általános iskola VIII. osztályának megfelelő osztályba. A lemorzsolódás hatalmas mértékére jellemző, hogy az 1937/38 tanévben, amikor a 6—14 éves korúak létszáma kb. 10%-kal volt több, mint jelenleg, a VIII. évfolyamos vagy annak megfelelő osztályba járó tanulók száma még a mostaninak a felét sem közelítette meg.

A középiskolák és az egyetemek kapui gyakorlatilag zárva voltak a munkás és dolgozóparaszt származású gyermekek előtt. Az 1937/38 tanévben a munkás és dolgozóparaszt származásúak aránya a középiskolákban mindössze 4% volt, az egyetemeken pedig még a 4%-ot sem érte el.

Az egész egyetemi oktatás annak a célnak a szolgálatában állott, hogy a magasabb képesítéshez kötött, magasabb pozíciók betöltését az uralkodó osztály majdnem kizárólag a saját számára biztosítsa. Ez a társadalmi rendszer azonban még a saját osztályából származó értelmiség foglalkoztatását sem tudta teljes mértékben biztosítani. Ennek eredményeként az 1938. évet megelőző tíz esztendő alatt az egyetemi hallgatók száma évről-évre csökkent, mégis „A főiskolák felé rohanó ifjúság alig szűnő árját“ az akkori kormányzat Magyarország társadalmi problémái közül a legégetőbbek egyikének tekintette. A főiskolai hallgatóság „aggasztó növekedéséről“ beszéltek.

A nőket úgyszólván teljesen elzárták a tanulási lehetőségektől. A leányközépiskolák lényegében semmilyen képesítést nem nyújtottak. Műegyetemre szinte egyáltalán nem vettek fel nőket, a jogi karra is csak igen korlátozott számban. Az orvos és bölcsészkaron tanultak ugyan nők, de nagyon csekély arányban.

² Sztálin: A leninizmus kérdéseiről, 10. kiadás, 610. old., oroszul.

Alapvető változás állott elő mindebben a felszabadulás után. A Magyar Kommunista Párt, majd később a Magyar Dolgozók Pártjának alapvető célkitűzései között szerepelt a vagyonos osztályok műveltségi monopóliumának a felszámolása.

A Párt harcának eredményei évről-évre nagyobb mértékben jelentkeztek. Kezdetben a hatalom megszilárdításáért és az ellenség politikai és gazdasági állásainak felszámolásáért folyó küzdelem megkívánta a Párt főerejének erre a feladatra való összpontosítását. Ezt az átmeneti időt az ellenség igyekezett kihasználni, hogy a köznevelés területén fékezze az előrehaladást. A gazdasági és politikai harcban elért sikerek nyomán azonban a Párt mind következetesebben foglalkozott az oktatás kérdésével.

Döntő fordulatot hozott e téren — miként dolgozó népünk egész életében — az 1948-as esztendő az iskolák államosításával. A Párt Központi Vezetőségének határozata a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium munkájával kapcsolatos kérdésekről, leleplezte a Minisztériumba beférkőzött ellenséget, feltárta a hibákat, rámutatott a megoldandó feladatokra és kijelölte a célhoz vezető utat.

Az eredmények mindenekelett a tanulók létszámának emelkedésében jelentkeztek. Az általános iskolákban 1951/52-ben 1213 ezren tanultak, közel 11 %-kal többen, mint 1937/38-ban. A felszabadulás előtti évek már említett alacsony iskolázási arányával szemben ebben a tanévben az összes tanköteleskorúak 97 %-át sikerült az iskolába beirattatni; ez az arány a tavalyi beírási arányszámnál is magasabb. Ugyanakkor meg kell említeni, hogy az általános iskolák tanulóinak számában némi csökkenés következett be, a múlt évhez képest. Ez főként annak a következménye, hogy újabb rendelkezés értelmében ebben az évben azokat a gyermekeket, akik augusztus 31-ig a 6. életévüket nem töltötték be, nem irathatták be az általános iskola első osztályába.

Csökkenette a beíratott tanulók számát az a körülmény is, hogy ebben a tanévben 14 éven felüli gyermek csak abban az esetben minősült tankötelezettnek, ha ezt a szülő írásban kérte. A szülők egyrésze azonban kellő politikai felvilágosító munka hiányában ennek a rendelkezésnek nem tett eleget. A középiskolákban, egyetemeken és főiskolákon tanulók számának alakulását a következő összeállítás mutatja:

Középiskolai tanulók és egyetemi (főiskolai) hallgatók éveleji létszáma

Tanév	Középiskolai tanulók	Egyetemi, főiskolai hallgatók
	száma ezersen	
1937/38*	52,3	11,7
1948/49	72,8	22,7**
1949/50	82,1	23,7**
1950/51	95,9	33,2
1951/52	107,9	40,7
1937/38. év százalékában		
1937/38	100,0	100,0
1948/49	139,1	192,8
1949/50	156,8	201,8
1950/51	183,2	282,2
1951/52	206,1	346,1

* Évvégi adat.

** Februári adat.

Ha még ehhez hozzávesszük, hogy az 1951/52. tanév elején 8 ezren tanultak a dolgozók általános iskoláiban, több mint 14 ezren indultak neki, hogy napi munkájuk elvégzése mellett, a dolgozók középiskoláiban sajátítsák el a középiskolai ismereteket, a szakértetségis tanfolyamokon csaknem öt és félezren — háromszor annyian, mint két évvel korábban — törekednek megszerezni az egyetemi és főiskolai tanulmányokhoz szükséges előképzettséget, a folyó tanévtől bevezetett levelezőoktatás segítségével is többszázan folytatnak felsőfokú tanulmányokat, világosan áll előttünk a kép, hogy a kultúrforradalom teljes megvalósításának feltételei mind szélesebb alapokon nyugszanak.

A középiskolai tanulók számának az 1937/38. tanévhez viszonyított több mint 100%-os, az egyetemi és főiskolai hallgatóknak pedig majdnem 250%-os emelkedése önmagában is hatalmas siker. A számszerű emelkedésen túlmenően azonban lényeges változás következett be a tanulóknak az egyes középiskola-típusok, illetve egyetemi karok szerinti megoszlásában és szociális összetételében. Jelentékenyen javult a leánytanulók és a nőhallgatók aránya is.

Már a felszabadulás után a közép- és felsőfokú oktatás feladatainak súlypontja egyre nagyobb mértékben a szakkáder-utánpótlás nevelésére helyeződött. Ujabb lendületet adott az átalakulásnak a Központi Vezetőség említett határozata, amely feladatként jelölte ki a szakképzés színvonalának emelését. „Meg kell javítanunk és ki kell szélesítenünk egész szakképesítést nyújtó rendszerünket, a szakgimnáziumoktól a főiskolákig és a különböző szaktanfolyamokig” — mondta a határozat. Ennek megfelelően fejlődött a közép- és főiskolák szervezete.

Az 1937/38 tanévben a középiskolák között a mostani ipari technikumhoz hasonló iskolatípus egyáltalán nem volt, mezőgazdasági középiskola pedig mindössze 4 működött. Az 1951/52 tanév elején megindult 425 középiskolából 64 volt ipari, 55 mezőgazdasági technikum és 68 közigazdasági középiskola.

A határozat nyomán az 1948/49. tanév óta a tanulók száma az ipari technikumokon csaknem háromszorosára, a mezőgazdasági technikumokon pedig több mint kétszeresére emelkedett. Az 1951/52 tanévre az ipari technikumokra beiratkozott 18,9 ezer és a mezőgazdasági technikumokra beiratkozott 6,8 ezer tanuló az összes középiskolai tanulóknak közel 25%-át tette, szemben az 1948/49. tanévi nem egészen 14%-kal.

A dolgozók középiskoláiban tanulók is évről-évre nagyobb számban látogatják az ipari technikumokat. Az összes tanulóknak közel kétharmada jár ipari technikumokba, arányuk itt az előző évben még csak 49% volt.

A felszabadulás óta felsőfokú oktatásunk struktúrája is hatalmas mértékben megváltozott.

Az egyetemek száma (hittudományi főiskolák nélkül) az 1938. évi 16-ról 28-ra emelkedett. A folyó tanévben 9 új önálló egyetem és főiskola kezdte meg működését. Ebben a tanévben nyílt meg Szegeden a Közlekedési Műszaki Egyetem, Budapesten az Idegen Nyelvek Főiskolája. Önálló egyetemmé szervezték át a Műszaki Egyetem miskolci (gépész-, bánya- és kohómérnöki) és veszprémi (vegyipari) karát. A budapesti, szegedi, pécsi és debreceni orvosi és gyógyszerészkarok önálló egységként kiváltak a tudomány-

egyetemekből. Ujjonnan szervezték a Műszaki Szaktanárképző Főiskolát. A karok száma az új szervezésekkel a múltévi 50-ről 67-re emelkedett.

A fejlődésnek a szocializmus építése és az ötéves terv célkitűzései által megszabott irányát legjobban a hallgatók karok szerinti megoszlásának változása fejezi ki.

Egyetemi hallgatók számának megoszlása, karok szerint

Kar	Az egyes karok hallgatóinak száma az összes hallgatók %-ában	
	1937/38	1951/52
Mérnök, vegyész	9,0	34,0*
Bölcsész	18,3	24,8
Orvos	12,4	8,8
Közgazdász	6,6	9,8
Jogász	38,8	3,8
Művész	2,7	3,9

* A Gazdasági és Műszaki Akadémia és a Műszaki Szaktanárképző Intézet hallgatói nélkül.

Az ötéves terv megindulása óta a műszaki felsőoktatásban részesülők száma megháromszorozódott. Az 1951/52. év elején kerekén 15 ezer hallgató, az összes hallgatóknak közel 37%-a iratkozott műszaki egyetemre. Az esti hallgatóknak több mint a fele részesül műszaki felsőoktatásban.

A szocializmus építésének szolgálatában álló iskolapolitika teremtette meg a szakérettségis tanfolyamok rendszerét. A szakérettségis tanfolyamok kétéves iskolák (első évben esti, második évben egésznapos), ahol az arra kiválasztott tehetséges munkás és dolgozóparaszt származású fiatalok a különböző egyetemi és főiskolai tanulmányokhoz szükséges előképzettséget szerzik meg. A szakérettségis rendszer még a közeljövőben is az egyetem munkás és dolgozóparaszt utánpótlásának jelentékeny forrása lesz. A szakérettségis tanfolyamok hallgatóinak száma 1949/50 tanév vége óta több, mint háromszorosára emelkedett. Az öt és félezer szakérettségis hallgató közel 36%-a mérnöki szakra jár.

Népi demokráciánk iskolapolitikájának legátütőbb sikere a munkás és dolgozóparaszt származású tanulók arányának hatalmas mértékű emelése, a tanulók szociális származás szerinti megoszlásának alapvető megváltoztatása.

Már a Párt Központi Vezetőségének 1948. évi határozata — minden ellenséges, kártevő aknamunka ellenére is — mint legnagyobb eredményt emelhetné ki, hogy: „... az 1948/49 iskolaévben döntő módon megnövekedett a munkás- és dolgozóparaszt-származású tanulók aránya. Középiskoláink első osztályaiban jelenleg az összes tanulók 57,7%-a munkás- és dolgozóparaszt-származású tanuló. A főiskoláink és egyetemünk első évfolyamára beiratkozott hallgatók fele munkás- és dolgozóparaszt-származású hallgató. Lényegében megszüntettük tehát a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumát“.

A határozat célkitűzéseinek megvalósítása nyomán az idézett megállapítás újabb, további eredmények kiindulópontja lett.

A középiskolákban a munkás- és dolgozóparaszt-származásúak aránya a következőképpen alakult:

*Munkás- és dolgozóparaszt-származású tanulók aránya
a középiskolákban*

Tanév	Munkás		Dolgozóparaszt	
	származású tanulók száma			
	ezerben	az összes tanulók %-ában	ezerben	az összes tanulók %-ában
1948/49	13,4	18,7	14,4	20,1
1949/50	22,3	29,0	16,2	21,1
1950/51	33,9	35,4	22,7	23,7
1951/52	43,2	40,1	27,2	25,2

Az 1951/52 tanévre beiratkozott tanulóknak már majdnem kétharmad-része munkás- és dolgozóparaszt-származású. Az első évfolyamra beiratkozottak között ez az arány már túlhaladta a 70 %-ot.

A munkásszármazású tanulók aránya az ipari technikumokon a legnagyobb, — 57,3%, a dolgozóparaszt-származásúaké pedig érthetően a mezőgazdasági technikumokon, — 55,9%.

Az egyetemeken és a főiskolákon a munkás- és dolgozóparaszt-származású tanulók arányának javulása a Központi Vezetőség határozata után még rohamosabb volt, mint a középiskolákban.

*Munkás- és dolgozóparaszt-származású hallgatók aránya
az egyetemeken és főiskolákon*

Tanév	Munkás		Dolgozóparaszt	
	származású hallgatók száma			
	ezerben	az összes hallgatók %-ában	ezerben	az összes hallgatók %-ában
1948/49	3,2	14,2	2,8	12,1
1949/50	5,5	24,0	3,4	15,1
1950/51	11,6	35,0	5,8	17,4
1951/52	16,1	39,5	7,8	19,1

A munkásszármazású egyetemi és főiskolai hallgatók száma az 1948/49 tanév vége óta közel ötszörösére, a múlt tanév eleje óta is közel 40 %-kal emelkedett.

A kizsákmányoló származásúak száma az 1948/49. évvégi 5,8 ezerről kevesebb mint tizedére, 553-ra esett; arányuk 25,7 %-ról 1,4 %-ra.

Az egyetemekre és főiskolákra járó munkás- és dolgozóparaszt-származásúak zöme műszaki felsőoktatásban vesz részt; a munkásszármazásúaknak kereken 40 %-a, a dolgozóparaszt-származásúak pedig közel negyede.

A hallgatók szociális származás szerinti összetételének állandó javulását még világosabban mutatja az arány évfolyamonkénti alakulása. Az V. évfolyamon a munkásszármazásúak aránya csak 16,9%, a dolgozóparaszt-származásúaké pedig 11%, arányuk az alacsonyabb évfolyamok felé emelkedve az I. évfolyamon már meghaladja a 45, illetve a 20 %-ot.

Népköztársaságunk Alkotmányának sarkalatos pontja a nők teljes egyenjogúságának biztosítása minden téren. Ez teljes mértékben érvénye-

sül a tanulás terén is. Középiskoláink, főiskoláink és egyetemünk kapui minden korlátozás nélkül szélesre tárultak a dolgozó nép leányai előtt. A Párt és a közoktatásügyi kormányzat pedig minden segítséget és támogatást megad, hogy a nők az iskolák padjaiban is elfoglalhassák az őket megillető helyeket.

A középiskolai tanulmányokat folytató leánytanulók száma az utóbbi években rohamosan emelkedett. Az 1951/52 tanévre beiratkozott közel 49 ezer leány az összes középiskolai tanulónak 45%-át tette. Az I. évfolyamon ez az arány már az 50%-ot is meghaladta.

A leánytanulók aránya az elmúlt tanév eleje óta minden iskolatípusban emelkedett. Legkevésbé kielégítő a helyzet az ipari technikumoknál, ahol a leánytanulók létszáma az egy évvel ezelőttihez viszonyítva több, mint 54%-kal emelkedett ugyan, az arány azonban alig javult és az összes iskola-típusok közül a legalacsonyabb (23.3%).

Az egyetemekre és a főiskolákra az 1951/52 tanév elején közel 10 ezer nőhallgató iratkozott be. Az ötéves tervidőszak alatt számuk évente mintegy 2 ezerrel növekedett, az összes hallgatókhoz viszonyított arányukban azonban némi visszaesés, illetve stagnálás tapasztalható.

*Egyetemi és főiskolai nőhallgatók száma és aránya
a tanév elején*

Tanév	Nőhallgatók száma	
	ezerben	az összes hallgatók %-ában
1949/50*	5,8	24,3
1950/51	7,8	23,5
1951/52	9,6	23,5

* Februári adat.

A nőhallgatók legnagyobb része a pedagógiai főiskolákon és a tudományegyetemek tanárképző tagozatainak tanul. A műszaki egyetemeken arányuk a múlt tanév vége óta emelkedett, de még mindig alig haladja meg a 9%-ot.

A Központi Vezetőség határozatának útmutatása nyomán a közoktatásügy egész területén sikerült döntő győzelmeket aratni. Az elért eredmények megszilárdításához és a további fejlődés alapjainak a kiszélesítéséhez azonban fokozottabb mértékben fel kell venni a harcot a lemorzsolódás ellen.

Ez év január 7-én a megyei tanácsok oktatási osztályai vezetőinek és csoportvezetőinek értekezletén Darvas József közoktatásügyi miniszter is felhívta a figyelmet, hogy a lemorzsolódás kérdésében fokozottabbak a feladatok.

Az általános iskolai lemorzsolódás veszélyezteti a távolabbi tervek, az ötéves terv célkitűzéseinek teljesítését is.

A lemorzsolódás kérdése szorosan összefügg a túlkorosság problémájával.

Ebben a tanévben a beírt összes tanulónak több mint 28%-a nem a korának megfelelő, hanem annál alacsonyabb évfolyamba jár. A saját évfolyamukban túlkorosak aránya a múlt tanév óta is minden évfolyamban

jelentősen csökkent, de még mindig igen magas, különösen az V., VI. és VII. évfolyamban, ahol a tanulóknak 35—38%-a idősebb az osztálynak megfelelő normál kornál.

Túlkorosak magas aránya eredményezi azt, hogy az általános iskolai tanulók jelentős része tanköteles koruk ideje alatt nem érheti el a VIII. osztályt és ennek következtében a túlkorosak közül sok kimarad, többnyire még abból az osztályból, amelyikben tanköteles korát betöltötte.

A nem tanulmányi ok miatt tanévet veszített tanulók számára az 1950/51. tanévben megszervezték az évfolyampótló osztályokat azokban az iskolákban, ahol egy-egy osztályban sok a koruknak megfelelő évfolyamtól elmaradtak száma. Az évfolyampótló osztályokban külön tanterv szerint tanítanak, amelynek alapján félév alatt veszik át egy teljes év anyagát. A folyó tanévben az évfolyampótló osztályok több mint 10 ezer tanulóknak nyújtottak lehetőséget elvesztett tanéveik behozására. A hatalmas feladathoz viszonyítva azonban ez nem elegendő és csak az évfolyampótló osztályok szervezésének kiszélesítése után lehet remélni a saját osztályukban túlkoros, tehát a lemorzsolódás veszélyének legjobban kitett tanulók számának további csökkenését.

Tanügyi politikánk alapja annak előmozdítása, hogy rohamosan emelkedjék a magasabb fokú oktatásban részesülők száma. Az általános iskolai lemorzsolódás csökkentése mellett elsőrendű feladat tehát elérni azt, hogy az általános iskola VIII. osztályát elvégzett tanulók lehető legnagyobb része folytassa tanulmányait a középiskolákban.

A konkrét célkitűzés ezen a téren, hogy az általános iskola VIII. évfolyamát végző tanulóinak kb. a felét kell bevinni a középiskolába. Az 1951/52. tanévben 37 ezren iratkoztak be a középiskolák I. osztályába, ezerrel többen, mint az elmúlt tanévben, arányuk azonban alatta marad az előző évben elért 50.6%-nak.

A lemorzsolódás a középiskolákban különösen magas az I. évfolyamokon, ezért a középiskolai lemorzsolódás elleni küzdelem súlypontját az I. évfolyamos tanulók kimaradásának a meggátlására kell helyezni. Fokozott figyelmet kell fordítani a mezőgazdasági technikumokra, ahol a lemorzsolódás a legmagasabb. Legkedvezőbb a kép az ipari technikumokon.

A lemorzsolódások megnövekedését erősen befolyásolták vidéken a bejárás nehézségek. Egyes megyékben viszont az I. évfolyamra jelentkezett tanulók nagyrészt mechanikusan más típusú középiskolába irányították át. Ennek következtében jelentős részüket elvesztette a további tanuláshoz a kedvét és inkább kereső pályára lépett; sokan mentek el ipari tanulóknak is.

A lemorzsolódás elleni küzdelem felsőoktatásunknak is lényeges kérdése, elsősorban a természettudományi karokon és műszaki egyetemeken.

A lemorzsolódáson kívül közoktatásunk fejlődésének akadályává válhat, éppen a növekedés, a fejlődés nehézségeire mutató tanerőhiány, ami annak következtében jelentkezik, hogy a tanítóképzőt, de főleg egyetemet végzettek közül sokan nem a pedagógus pályát választják élethivatásul.

*

Tanügyi statisztikánk az adott áttekintésben kultúrforradalmunknak a közoktatás terén elért jelentős eredményeiről számolhatott be. Beszámolhatott arról, hogy a felzárkózás a politikai és gazdasági téren elért nagy

eredményekhez nemcsak megkezdődött, hanem komoly előrehaladást is tett. Ugyanakkor a statisztika rámutathatott a további fejlődést fékező hiányosságokra, amelyekre ha nem fordítunk kellő figyelmet, az eddigi munka gyümölcsét is veszélyeztethetik.

A hiányosságok feltárása egyben kijelöli a tanügyi statisztika súlyponti feladatait. A lemorzsolódás elleni harcban, az általános iskolai túlkorosak problémájának a megoldásában, a tanerő ellátottsággal kapcsolatos kérdésekben — hogy csak a legfontosabbakat említsük, — a tanügyi statisztikának az okok feltárásával és mélyreható elemzésével komoly segítséget kell nyújtania a tanügyigazgatásnak.

A Központi Statisztikai Hivatalnak és a tanügyigazgatás statisztikai szerveinek szoros együttműködése a vázolt feladatok megoldásában nagymértékben hozzájárulhat a köznevelés terén elért eredmények megszilárdításához és további sikerek előmozdításához.

A „SZOCIALISTA STATISZTIKA KÖNYVTÁRA“

című kiadványsorozatban

megjelent

A VÁLLALATON BELÜLI STATISZTIKA RENDJE FONODÁKBAN ÉS SZÖVŐDÉKBEN

Tárgyalja a tervezés általános szempontjait, a pamutfonodák és pamutszövődék termelési és technológiai folyamatának főbb ismertetését, az ajánlott bizonylatok leírását, célját, tartalmát és összefüggését más bizonylatokkal, valamint a bizonylatok mintáit számszerű adatokkal kidolgozva és a bizonylatok útjának tematikus ábrázolását

Ára : 13,— Ft

KAPHATÓ

az Állami Könyvterjesztő Vállalat könyvesboltjaiban